

RUSKON KUNNAN VESIHUOLTOLAITOKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2023

Ruskon kunnan vesihuoltolaitos on vuoden 2015 alusta eriytetty kirjanpidolliseksi taseyksiköksi, joka vastaa vesihuoltolain mukaisesta vesihuollon järjestämisestä Ruskon kunnassa vesihuollon toiminta-alueella. Vuoden 2019 alusta hulevesiverkosto on eriytetty vesihuoltolaitokselta omaksi tulosityksiköksi teknisen toimen tulosalueen alle, maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Kunnaninsinööri on laatinut vesihuoltolaitokselle riskienhallintasuunnitelman ja suunnitelma on hyväksytty teknisessä lautakunnassa.

HALLINTO

Vesihuoltolaitos kuuluu Ruskon kunnan teknisen lautakunnan alaisuuteen ja on osana teknisen toimialan toimintaa. Teknisen toimialan toimialajohtajana toimii tekninen johtaja. Vesihuoltolaitoksen toiminnasta vastaa kunnaninsinööri, varavastuuhenkilönä talousveden laadun seurannassa on kiinteistöhoitaja. Vesihuoltolaitos-tulosalueella työskentelee 2,5 vakituista työntekijää. Laskutuksen ja liittymissopimukset hoitaa tekninen sihteeri. Tiedottamisessa noudatetaan mahdollisia kunnan tiedottamisohjeita sekä 2021 päivitettyä Ruskon kunnan vesihuollon erityistilanteiden varautumissuunnitelmaa. Tiedotusvastaavana toimii kunnaninsinööri. Päätösvalta vesihuoltolaitoksen asioissa on pääsääntöisesti teknisellä lautakunnalla ja sen alaisilla viranhaltijoilla. Vesihuoltolaitoksen taksoista ja maksuista päättää, sekä toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet asettaa Ruskon kunnanvaltuusto.

VESIHUOLTOLAITOS

Talousvesi

Ruskon kunnan vesihuoltolaitoksen vedenhankinta perustuu kolmeen pohjavedenottamoon. Ruskon vesihuoltolaitos ottaa tarvitsemansa veden vuonna Ruskolla olevan Antitalon sekä Vahdolla olevista Kangenmiekan ja Vesihuhdan vedenottamoista. Turun vesilaitos toimittaa pienellä yhteydellä talousvettä yhdysvesijohdon välityksellä Vahdon vesilaitokselle.

Jätevesi

Ruskon kunnan jätevedet johdetaan Ruskon kunnanosasta käsiteltäviksi Turun seudun puhdistamon Kakolan puhdistamolle. Sopimus jäteveden johtamisesta on voimassa toistaiseksi.

Turun jätevedenpuhdistamo on Turun Kakolanmäessä, kallion sisälle rakennettu jätevedenpuhdistamo. Se puhdistaa 300 000 asukkaan jätevedet ja on Suomen kolmanneksi suurin jätevedenpuhdistamo. Puhdistamon palveluntuottajana toimii Turun seudun puhdistamo Oy, joka on kuntien omistama ja Ruskon on yhtiön osakas. Puhdistamon ansiosta Turun seudun jätevesien aiheuttama kuormitus mereen vähentynyt yli 50 %, koska jätevedet puhdistetaan tehokkaasti. Jätevesien lika-aineet poistetaan puhdistusprosessi lietteenä ja toimitetaan Topinojan biokaasulaitokselle.

Vahdon oma jätevedenpuhdistamon toiminta on lopetettu 2013 siirtoviemärin rakentamisen jälkeen.

VEDEN KULUTUS JA MYYNTI

Vesihuoltolain mukaisesti vesihuollon ja viemäröinnin maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen uus- ja korjausinvestoinnit ja kustannukset. Maksuihin saa sisältyä enintään kohtuullinen tuotto pääomalle. Käyttömaksu peritään kiinteistön käyttämän veden ja poisjohdettavan jäteveden määrän perusteella. Käyttömaksu vuonna 2023 oli talousvedellä 1,50 €/m³ (alv 0 %) ja jäteveden käyttömaksu oli 2,40 €/m³ (alv 0 %). Lisäksi peritään perusmaksua, jonka suuruus määräytyy vesimittarin koon mukaan.

Talousvettä toimitettiin vuonna 2023 yhteensä 2 115 kiinteistöön ja asiakkaille myyty vesimäärä oli 260 681 m³. Verkostoon pumpattu vesimäärä oli 335 754 m³. Myydyn ja pumpatun vesimäärän erotus johtuu kenttien jäädytyksistä, laitteiden huuhteluista sekä vesijohtovuodoista. Talousveden myyntitulot perusmaksuineen vuonna 2023 olivat 510 450 €, sekä muut tulot olivat 2 969 €. Toimintakulut vastaavasti olivat -280 595 €. Uusia vesiliittymis sopimuksia tehtiin 13 kappaletta (sisältyy kokonaismäärään).

Vuonna 2023 jätevettä johdettiin puhdistettavaksi 308 887 m³ Turun seudun puhdistamolle, sisältäen hule- ja vuotovesiä. Asiakkailta laskutettiin 183 740 m³. Jäteveden myyntitulot perusmaksuineen olivat 567 026 € sekä muita myyntituloja ei ollut. Toimintakulut vastaavasti olivat -454 213 €. Uusia viemäri liittymissopimuksia tehtiin 13 kappaletta (joista 1 JV-osuuskunnista siirtynyt).

INVESTOINNIT JA KUNNOSSAPITO

Investoinnit

Vesihuoltolaitoksen investointeja tehtiin yhteensä 414 058 eurolla. Vesihuoltolaitoksen investoinneista toteutettiin Päällistönmäen vesihuolto 229 554 €, Valkiavuoren vesihuolto 70 221 €, Ketunluolan suunnittelu 24 395 €, Jätevesipumppaamo 5 uusiminen 26 500 €, Pohjavesien pinnanmittausjärjestelmä 23 550 € ja Varavoimakoneet 39 838 €. Ahola-Ojanto ja Ketunluolan kaava-alueet eivät edenneet suunnitellusti.

Kunnossapito

Vesihuoltolaitoksen kunnossapidosta vastaa 2,5 työntekijää, tarvittaessa apunaan kiinteistöhoidon työntekijöitä. Varallaolo hoidettiin kiinteistöhoidon päivystyksen kautta. Vesijohtoverkostoa on 196 kilometriä ja viemäriverkostoa 85 kilometriä viettoviemäriä, sekä 81 kilometriä paineviemäriä. Jätevedenpumppaamoita on 24 kappaletta ja sadevedenpumppaamoita 3 kappaletta. Vesilaitoksella on päivittäistä huolto- ja säätötoimenpiteitä. Vesihuoltolaitoksen tekniikan toimintaa ohjataan ja seurataan Key-aqua kaukovalvontaohjelmistolla.

TALOUS

Ruskon kunnan vesihuoltolaitoksen tuotot vuonna 2023 oli 1 080 591 € sekä toimintakulut 734 809 €.

Vesihuoltolaitoksen vuosikate on 199 949 €. Vesihuoltolaitoksen tilikauden tulos on suunnitelman mukaisten poistojen (294 253 €) ja tilikauden tulos muiden kulujen jälkeen -94 304 €. Vesihuoltolaitoksen kirjanpidossa on huomioitu korvaus jäännöspääomasta eli korkoa kunnan sijoittamalle peruspääomalle 145 834 €, jolloin tilikauden alijäämä on - 94 304 €. Tulos on kuitenkin parempi kuin talousarviossa alun perin oli suunniteltu. Tulevaisuudessa vesihuoltolaitoksen kustannusrakennetta tarkkaillaan, jotta vesihuoltolaitoksen toiminta on kestävällä pohjalla. Taksakorotukset astuvat voimaan maaliskuussa 2024.

VUODEN 2023 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Veden myynti väheni ja lisäksi sähkökustannusten kasvun vaikutus näkyy tuloksessa. Strategisina tavoitteina oli etälueuttavien vesimittareiden vaihtamisen jatkaminen. 46 kpl/150, tavoitteesta jäätiin. Vesijohtoverkoston vuotojen määrä oli 4 kpl/10, tavoite saavutettiin. Jätevesiverkoston tukokset ja vuotojen määrä oli 8 kpl/15 ja tavoite saavutettiin. Työmailla ei tapahtunut loukkaantumisia vuonna 2023.

VESIHUOLLON YHTEISTYÖ JA VIREILLÄ OLEVAT HANKKEET

Turun seudun veden kanssa on neuvoteltu varavesiyhteyden saamiseksi Antintalon vedenottamolle. Tämä hanke ei ilmeisestikään tule toteutumaan, koska Turun seudun veden suunnitelmat ovat muuttuneet. Varavesiyhteys pitää ottaa tarkasteluun tulevina vuosina. Hiekkaesisuodatuksen rakentaminen Vahdon vesilaitokselle rautamanganin poistamiseksi. Siirtoviemäri linjauksen muuttaminen Turun ja Raision puolella, sekä putken saneeraus Ruskon rajalta eteenpäin. Ruskon kunnan alueella olevien loppujen jätevesiosuuskuntien ottaminen osaksi kunnan verkostoa.

Tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuma

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>Ta2023</u>	<u>Muutos ta</u>	<u>Tp 2023</u>	<u>tot-%</u>
Toimintatuotot	1 066 106,66	1 135 000	1 135 000	1 041 948,03	91,8 %
Toimintakulut,	-527 853,40	-621 200	-621 200	-488 663,86	78,7 %
josta palvelujen ostot	-359 440,35	-489 500	-489 500	-366 634,10	74,9 %
Toimintakate	538 253,26	513 800	513 800	553 284,17	107,7 %
<u>Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	42 498,24	42 000	42 000	38 643,23	92,0 %
Toimintakulut	-247 038,71	-259 238	-259 238	-246 144,66	94,9 %
Toimintakate	-204 540,47	-217 238	-217 238	-207 501,43	95,5 %
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>					
Toimintatuotot	1 108 604,90	1 177 000	1 177 000	1 080 591	91,8 %
Toimintakulut	-774 892,11	-880 438	-880 438	-734 809	83,5 %
Toimintakate	333 712,79	296 562	296 562	345 782,74	116,6 %
Muut rahoitustuotot/-kul	-97,63				
poistot	-288 396,00	-303 312	-303 312	-294 253,38	97,0 %
peruspääoman korko	-145 781,56	-145 782	-145 782	-145 833,55	100,0 %
Tilikauden tulos = sitova	-100 562,40	-152 532	-152 532	-94 304,19	38,2 %
nettomenot per asukas	15,64	23,65	23,65	14,65	